

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 307/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť V. H., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 125/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. H. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2008 doručená sťažnosť V. H., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 125/2004.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že 22. marca 2004 podal okresnému súdu žalobu, pričom „... *nebolo vo veci samej ani vytýčené hlavné ústne pojednávanie na Okresnom súde v Bratislave I*“. Sťažovateľ ďalej vyjadruje presvedčenie, že „*vec sama po obsahovej stránke nie je vôbec zložitá a ani obtiažna na dokazovanie. V samom spore je minimum účastníkov, spolu traja. Jeden odporca a dvaja navrhovatelia. Obaja navrhovatelia v tomto spore majú spoločný petit a voči odporcovi si uplatňujú stejný nárok. Trestné spisy navrhovateľov sú základným argumentom v dokazovaní a boli navrhnuté ako dôkaz už 22. marca 2004, ostatná argumentácia je len podružná... Zdržiavanie vo veci je len spôsobované tým, že OS BA 1 navrhovateľom ustanoví právneho zástupcu, ten sa voči ustanoveniu odvolá a vec ide na KS BA... Treba poukázať, že ustanovení obhajcovia nie sú podľa OSP účastníci konania a navrhovatelia len využívajú svoje ústavné právo na právnu pomoc pred orgánmi verejnej moci lebo spĺňajú zákonné podmienky pridelenia právneho zástupcu.*“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom rozhodne nasledovne:

„Občiansko - právny spor vedený na Okresnom súde v Bratislave I pod číslom 16C/125/04 zo dňa prijatia žalobného návrhu 22. marec 2004 neskončil právoplatným rozhodnutím v primeranej lehote - čím sa porušil článok európskeho Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách čl. 6 ods. 1 a bez zbytočných prieťahov - čím sa porušil článok ústavného práva SR čl. 48 ods. 2.

Ústavný súd SR priznáva navrhovateľovi sťažnosti primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 50.000,- Sk (slovom - päťdesiat tisíc slovenských korún).

Porušovateľ základného práva v zastúpení t. j. zástupca, ktorý konal pred ÚS SR v mene porušovateľa základného práva je povinný zaplatiť priznanú náhradu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia navýšenú o úrok z omeškania vo výške 17 % za

každý začatý mesiac ak by povinný nesplnil dvojmesačnú lehotu a porušovateľ uhradí trovy konania.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. I. ÚS 12/01, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 79/07).

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02).

Za účelom preskúmania opodstatnenosti sťažnosti si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu vedený pod sp. zn. 16 C 125/2004, z ktorého zistil, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o žalobe navrhovateľa v 1. rade a sťažovateľa ako navrhovateľa v 2. rade (ďalej aj „navrhovatelia“) o nedbalý výkon obhajoby proti advokátovi JUDr. S. Ch. (ďalej len „odporca“).

Zo spisu vyplýva, že okresnému súdu bola 22. marca 2004 doručená žaloba navrhovateľov pre nedbalý výkon obhajoby proti odporcovi so súčasťou žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd vydal 17. apríla 2004 a 5. mája 2004 pokyny na lustrovanie danej veci a jej zapísanie prostredníctvom elektronickej podateľne, pričom 24. mája 2004 vyzval navrhovateľov na preukázanie majetkových pomerov. Po doručení požadovaných tlačív o majetkových pomeroch sťažovateľov okresný súd uznesením č. k. 16 C 125/2004-13 z 31. augusta 2004 priznal navrhovateľom oslobodenie od súdnych poplatkov a vydal pokyn na jeho doručenie účastníkom konania.

Okresný súd uznesením č. k. 16 C 125/2004-15 z 22. októbra 2004 navrhovateľom ustanovil právneho zástupcu JUDr. I. B., pričom 9. novembra 2004 mu bolo doručené odvolanie tohto advokáta proti predmetnému uzneseniu a žiadosť o jeho zrušenie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu spolu s lekársnym potvrdením. Okresný súd vydal 15. novembra 2004 pokyn na predloženie spisu Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o podanom odvolaní. Spis bol odvolaciemu súdu doručený 19. novembra 2004.

Krajský súd uznesením č. k. 8 Co 370/04-21 z 28. februára 2005 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd po vrátení spisu 20. apríla 2005 vydal pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania a uznesením č. k. 16 C 125/2004-30 z 20. júna 2005 navrhovateľom ustanovil za právneho zástupcu JUDr. M. Z. Okresnému súdu bolo 13. júla 2005 doručené vyjadrenie uvedeného advokáta - odmietnutie právneho zastúpenia a odvolanie proti predmetnému uzneseniu podľa § 21 písm. b) a e) zákona č. 586/2003 Z. z. advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Okresný súd vydal 25. júla 2005 pokyn na predloženie spisu krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Spis bol krajskému súdu doručený 26. júla 2005. Krajský súd uznesením č. k. 8 Co 264/05-38 z 20. decembra 2005 napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd po vrátení spisu 6. apríla 2006 vydal pokyn na doručenie uznesenia účastníkom konania a 15. mája 2006 vydal pokyn na doručenie prípisu advokátovi JUDr. M. Z. Odpoveď advokáta na uvedený prípis bola okresnému súdu doručená 13. júna 2006 (preukázanie existencie dôvodov na odmietnutie poskytovania právnych služieb). Následne vydal okresný súd 29. júna 2006 pokyn na doručenie prípisu odporcovi.

Uznesením okresného súdu č. k. 16 C 125/2004-52 z 28. septembra 2006 bol navrhovateľom ustanovený za právneho zástupcu advokát JUDr. M. Ž., pričom okresnému súdu bolo 19. októbra 2006 doručené jeho odvolanie proti predmetnému uzneseniu. Po vypracovaní predkladacej správy bol predmetný spis 23. októbra 2006 predložený krajskému súdu.

Krajský súd uznesením č. k. 8 Co 460/06-57 z 31. októbra 2007 odvolanie advokáta odmietol a spis bol 21. januára 2008 vrátený okresnému súdu, ktorý následne vydal pokyn na doručenie tohto uznesenia účastníkom konania. Okresný súd uznesením č. k. 16 C 125/2004-66 z 31. marca 2008 zrušil uznesenie č. k. 16 C 125/2004-52 z 28. septembra 2006 a uznesením č. k. 16 C 2125/2004-67 z 31. marca 2008 vyzval navrhovateľov na odstránenie väd žaloby. Po doručení odpovedí navrhovateľov (30. apríla 2008 a 5. mája 2008) okresný súd uznesením č. k. 16 C 125/2004-76 zo 4. augusta 2008 ustanovil navrhovateľom za právneho zástupcu advokáta JUDr. Z. P.

Z uvedeného prehľadu úkonov vykonaných v danej veci vyplýva, že podstatný vplyv na doterajšiu dĺžku konania mali dve okolnosti - postup okresného súdu týkajúci sa ustanovenia právneho zástupcu pre navrhovateľov a dĺžka obdobia, počas ktorého sa spis v dôsledku podania opravných prostriedkov nachádzal na krajskom súde (od 19. novembra 2004 do 19. apríla 2005, od 26. júla 2005 do 5. apríla 2006 a od 24. októbra 2006 do 21. januára 2008, t. j. spolu 28 mesiacov). Okresný súd ustanovil navrhovateľom postupne štyroch právnych zástupcov v danej veci, pričom dôvody, pre ktoré traja z nich odmietli zastupovať navrhovateľov, možno posúdiť ako objektívne (vážne ochorenie, pracovná zaneprázdnenosť, osobné priateľské vzťahy s odporcom) a mimo dosahu sféry činnosti

okresného súdu. Podľa názoru ústavného súdu preto nemožno predĺženie konania, ktoré nastalo v dôsledku týchto okolností, pripísať na ťarchu okresného súdu.

Vzhľadom na počet úkonov, ktoré okresný súd v danej veci vykonal, v spojení s dĺžkou predmetného konania v čase doručenia sťažnosti, ústavný súd posúdil doterajšiu činnosť okresného súdu v namietanom konaní ako v zásade plynulú, pričom krátkodobé obdobie nečinnosti okresného súdu podľa jeho názoru nevykazuje intenzitu, pri ktorej by bolo možné uvažovať o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej v prípadoch, keď zistil, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (či v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, III. ÚS 59/05, III. ÚS 82/07).

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu, priznaním primeraného finančného zadost'učinenia atď.).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2008

